ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор школи І-ІІІ ступенів № 280
Дарницького району м. Києва
_____ Т.А.Конобась

Освітня програма
школи І – ІІІ ступенів № 280 Дарницького району міста Києва на 2024/2025 навчальний рік

7 клас

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради школи
(протокол №1 від 28.08.2024)

1. Загальні положення

Школа І-ІІІ ступенів № 280 Дарницького району м. Києва (далі заклад освіти)— це заклад загальної середньої освіти з навчанням українською мовою.

Освітня програма для 7 класів розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898, зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2022 року № 972, Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 09.08.2024 № 1120), відповідно до статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Освітня програма визначає вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти, загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (в годинах) в обсязі не меншому, ніж встановлено Типовою освітньою програмою, та його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

Освітня програма включає: навчальний план для 7 класів; перелік модельних навчальних програм, які використовує заклад освіти, що мають містити опис результатів навчання учнівства з навчальних предметів, інтегрованих курсів; опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладу освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Державного стандарту метою базової середньої освіти с розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнівства, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть

розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

Навчання за програмою 7 класу відбувається після засвоєння навчальних програм з навчальних предметів / інтегрованих курсів 6 класу, що підтверджено Свідоцтвом досягнень.

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового пересування.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України в д 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованого в Міністерстві юстиції Украйни 19 квітня 2021 року за № 528/36150.

3. Загальний обсяг навчального навантаження на першому році базового предметного навчання, його розподіл між освітніми галузями

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів й учениць 7 класу (предметне базове навчання) сформовано згідно додатку э до Типової освітньої програми для закладів з навчанням українською мовою.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями. Мінімальну й максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями визначено відповідно до базових навчальних планів базової середньої освіти (додаток 23 Державного стандарту).

Загальний обсяг річного навчального навантаження для 7 класу згідно з типовим планом наведено в таблиці 1.

Таблиця 1.

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	7 клас		
		Мінімальне	Максимальне	Різниця по галузі
Мовно-літературна	на тиждень	9	12	3
	на рік	315	420	105
Математична	на тиждень	4	6	2
	на рік	140	210	70
Природнича	на тиждень	7	9	2
	на рік	245	315	70
Соціальна і здоров'я-збережувальна	на тиждень	1	3	2
	на рік	35	105	70
Громадянська і історична	на тиждень	1,5	3	1,5
	на рік	52,5	105	52,5
Технологічна	на тиждень	1	2	1
	на рік	35	70	35
Інформатична	на тиждень	1	2	1
	на рік	35	70	35
Мистецька	на тиждень	1	3	2
	на рік	35	105	70
Фізична культура	на тиждень	3	3	0
	на рік	105	105	0
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	на тиждень	6,5		
	на рік	227,5		
Загальнорічна кількість навчальних годин. що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	35		
	на рік	1225		
Гранично допустиме навчальне навантаження	на тиждень	32		
	на рік	1120		

Години, передбачені для фізичної культури, не враховують п ід час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами — це різниця між сумарною мінімальною кількістю годин, визначеною Державним стандартом для відповідного року навчання, і гранично допустимим річним навчальним навантаженням. Їх можна перерозподіляти між різними освітніми галузями, ураховуючи особливості організації освітнього процесу в закладі освіти й індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти; використовувати для вибіркових освітніх компонентів (курсів за вибором (факультативних курсів), міжгалузевих інтегрованих курсів), проектної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять.

4. Навчальний план

Навчальний план складений з урахуванням гранично допустимого навчального навантаження (п'ятиденка) у 7-ому класі — 32 години на тиждень. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план

Освітні галузі	Навчальні предмети, інтегровані курси	кількість годин
		7 класи
Мовно-літературна	Українська мова	3
	Українська література	2
	Зарубіжна література	2
	Іноземна мова (англійська)	3,5
Математична	Алгебра	3
	Геометрія	2
Природнича	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	1,5
Соціальна і здоров`язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
Громадянська та історична	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
	Громадянська освіта	1
Інформатична	Інформатика	2
Технологічна	Технології	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом		32 +3
Гранично допустиме навчальне навантаження		32
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу на групи)		32 + 3

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами:

6,5 год розподілено на збільшення кількості годин на обов'язкові освітні компоненти (навчальні предмети/інтегровані курси).

Для 7 класів у мовно-літературній освітній галузі обрано такий варіант

Поєднання освітніх компонентів: українська мова, українська література, зарубіжна література та іноземна мова; у математичній освіти їй галузі — алгебра та геометрія; у природничій освітній галузі — біологія, географія, фізика, хімія; у громадянській та історичній освітній галузі — історія України, всесвітня історія, громадянська освіта.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь у 7 класах реалізується через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут».

До навчального плану за вибором закладу освіти включено освітню галузь Мистецька: музичне мистецтво та образотворче мистецтво.

У навчальному предметі «Технології» в 7 класах вивчаються 4 модулі: Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності.

Проєкти: 1. Виготовлення м'якої іграшки. 2. Рамка для фото.

Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва.

Проєкти: 1. Панно в українському етнічному стилі. 2. Прикраса для волосся.

Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу.

Проєкти: 1. Декоративна ваза. 2. Підставка під телефон.

Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.

Проєкт 1. Страви української кухні.

У навчальному предметі «Фізична культура» вивчаються модулі:

- інваріантний: Теоретико-методичні знання та загальна фізична підготовка;
- варіативні: Легка атлетика. Алтимат (фрізбі). Бадмінтон. Футзал. Гімнастика. Фітнес-йога. Волейбол Баскетбол. Гандбол. Петанк. Cool Games. Скандинавська хода.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами використані для проведення індивідуальних консультацій і групових занять, по 0,5 години на тиждень з кожного з предметів: математика, технології.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані не перевищує загальну річну кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної типовим навчальним

планом, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

5. Модельні навчальні програми

Модельна навчальна програма — документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст і навчального предмета / інтегрованого курсу та види навчальної діяльності, рекомендовані для використання в освітньому процесі.

Модельні навчальні програми вивчення навчальних предметів, що використовуються в закладі освіти, мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наданий наказами Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795, від 09.02.2022 № 143, 10.10.2023 № 1226, від 22.08.2024 №1185, і розміщені на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni- navchalni-programi-d1ya-5-9-l‹1asiv-novoyi-ukrayins1‹oyi-shl‹oli-zaprovadzhuyutsya- poetapno-z-2022-roku.

З метою упорядкування літератури, що рекомендується для використання в закладах освіти, Міністерство освіти і науки України надало переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2024/2025 навчальному році, розміщених, зокрема, на сайті Інституту модернізації змісту освіти https://iimizo.gov.ua/pidiuchiziki/perelil‹i/

Перелік модельних навчальних програм

№	Освітня галузь/ предмет	Модельна навчальна програма
1	Мовно-літературна / Українська мова	«Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.) (наказ МОН України від 24.07.2023 № 883).
2	Мовно-літературна / Українська література	«Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.) (наказ МОН України від 10 жовтня 2023 року № 1226).
3	Мовно-літературна / Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року) (автори Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.). (наказ МОН України від 10 жовтня 2023 року №1226).
4	Мовно-літературна / Англійська мова	«Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795)
5	Математична галузь/ Алгебра	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)
6	Математична галузь/ Геометрія	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)
7	Природнича галузь/ біологія	«Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.), (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)
8	Природнича галузь/ географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.), (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.04.2022 № 324)

9	Природнича галузь/ Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 № 1001)
10	Природнича галузь/ хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.), (наказ Міністерства освіти і науки України від 27.12.2023 № 1575)
11	Соціальна і здоров'язбережувальна галузь/ Здоров`я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.), (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)
12	Громадянська та історична / Історія України	Модельна навчальна програма «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Сєрова Г. В.), (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)
13	Громадянська та історична / Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В.), (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)
14	Інформатична / Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Морзе Н. В., Барна О. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090) Природнича освітня галузь
15	Технологічна / Технології	«Технології.7 – 9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., ПасічнаТ.С., ПриходькоЮ.М.) рекомендовану Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня № 1001);
16	Мистецька / Інтегрований курс «Мистецтво»	«Мистецтво. 7 – 9 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л.М.) рекомендовану Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.09.2023 № 1090);
17	Фізична культура / Фізична культура	«Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.)та інші) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року № 1185

Навчальна програма вивчення предмета чи інтегрованого курсу, розроблена на основі обраної модельної навчальної програми, містить опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідною модельною навчальною програмою, розподіл навчальних годин на вивчення кожного тематичного блоку, опис видів навчальної діяльності.

Розробляючи навчальну програму педагоги можуть вносити зміни у пропонований модельною навчальною програмою зміст навчального предмета/інтегрованого курсу, відповідно до підготовленості класу, регіональних особливостей, робочого навчального плану школи, необхідності своєчасного реагування на конкретні умови, в яких відбувається освітній процес, зокрема: доповнювати зміст програми, включаючи регіональний компонент; розширювати/поглиблювати або ущільнювати зміст окремих елементів (розділів, тем, модулів тощо) програми зважаючи на потреби учнів, матеріально—технічне забезпечення закладу освіти, запити батьків, громади тощо; доповнювати тематику практичних/творчих робіт; вилучати окремі питання, з метою уникнення надмірної деталізації змісту навчального матеріалу.

Загальний обсяг таких змін може досягати 20%.

Також учитель може змінювати послідовність вивчення тем, не порушуючи логічної послідовності досягнення результатів навчання.

Види навчальної діяльності, запропоновані у модельних навчальних програмах, мають рекомендаційний характер. При розроблені навчальної програми педагоги визначають ті види навчальної діяльності, які будуть використовуватися в освітньому процесі для досягнення результатів навчання, визначених Державним стандартів. Педагоги можуть:

обирати види навчальної діяльності з тих, що запропоновані в модельній навчальній програмі;

адаптувати рекомендовані модельною навчальною програмою види діяльності відповідно до потреб здобувачів освіти та особливостей організації освітнього процесу;

додавати або пропонувати інші види навчальної діяльності, відповідно до освітніх методик і технологій, які використовує вчитель, а також наявних засобів навчання.

6. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі. Вибір форм організації освітнього процесу залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально—методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти.

Освітній процес здійснюється в очному форматі. Може бути організовано очне навчання здобувачів освіти у дві зміни через недостатню місткість найпростішого укриття. За необхідності, може бути використана змішана форма, що поєднує очний і дистанційний режими (із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації).

Вибір формату навчання визначається кількістю місць у шкільному укритті, вимогою надати здобувачам освіти можливість отримати якісну освіту. За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню) педагогічний патронаж), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня. Можуть бути сформовані інклюзивні класи.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у місті.

Основними формами організації навчальної діяльності с різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації навчальної діяльності можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні *уроки* (уроки—«суди», урок—дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані

уроки, проблемні уроки, відео уроки, практи чи і заняття, заняття практикуму, оглядові конференції, оглядові екскурсії тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобувачів освіти. Тривалість виконання домашніх завдань учнів у 7 класах — не більше 1,5 години.

Наповнюваність класів. Поділ класів на групи

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія полонження частини другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо граничної верхньої межі кількості учнів у класі (наповнюваності класу) дернжавного, комунального закладу освіти, крім здобуття освіти за очною (денною) або вечірньою формою.

Нормативи максимальної наповнюваності класів за денною формою навчання зберігаються.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах здійснюють відповідно до Порядку, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128.

7 класи діляться на групи: при вивченні української та іноземної (англійської) мов, технологій за умови наявності в класі понад 27 учнів; при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Структура навчального року

Постановою Кабінету Міністрів України від 23 липня 2024 року № 841

«Про початок навчального року під час дії воєнного стану в Україні» визначено тривалість 2024/2025 навчального року — з 2 вересня 2024 року до 30 червня 2025 року.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти не менше 175 навчальних днів.

Навчальний рік передбачає не лише проведення уроків, а й заходів із метою подолання освітніх втрат і освітніх розривів, зокрема організацію компенсаторних занять, індивідуальних та групових консультацій, навчальних екскурсій та навчальної практики, проєктної діяльності, роботи творчих об’єднань тощо.

Тривалість та структура навчального року визначена закладом освіти.

I семестр
02 вересня 2024 року — 21 грудня 2024 року II семестр
13 січня 2025 року — 30 травня 2025 року

30 травня — завершення навчальних занять для всіх учнів закладу освіти за загальним розкладом. Свято Останнього дзвоника.

Осінні канікули:
28 жовтня 2024 року — 02 листопада 2024 року Зимові канікули:
23 грудня 2024 року — 11 січня 2025 року

Весняні канікули:
24 березня 2025 року — 29 березня 2025 року

Додаткові тижневі канікули для учнів 1-х класів — з 17 по 22 лютого 2025 року.

Проведення компенсаторних занять щодо подолання освітніх втрат і освітніх розривів,

державна підсумкова атестація (при наявності) та інші заходи, передбачені освітньою програмою, — до 30 червня 2024 року.

Навчальна практика в 7-х класах буде проведена протягом навчального року.

Зважаючи на безпекову ситуацію в умовах воєнного стану та інші чинники, що можуть вплинути на організацію освітнього процесу, можливе коригування структури 2024/2025 навчального року. Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» такі зміни схвалюються педагогічною радою та вводяться в дію наказом директора.

У закладі освіти щоденно о 9 годині 00 хвилин проводиться загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України (стаття 2 Указу Президента України № 143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», лист Міністерства освіти і Науки України від 16.03.2022 №1/3472-22).

Враховуючи триваючу широкомасштабну війну фактично на всій території України актуальними в цей час е вивчення правил пожежної, мінної безпеки та основ цивільного захисту, організація регулярних навчань щодо дій в умовах загрози та виникнення надзвичайної ситуації, у разі оголошення повітряної тривоги та проведення уроків безпеки.

7. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання учнів 7 класів здійснюється відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093, що передбачає дотримання вимог до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898) на основі компетентнісного підходу.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів с формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оцінювальних судженнях. Оцінювання здійснюють за визначеними критеріями, які дають змогу встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягай учні й учениці.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів й учениць, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнівства з навчальних предметів, інтегрованих курсів здійснюється відповідно до загальних критеріїв оцінювання та галузевих критеріїв, у яких ураховано характеристики груп загальних результатів навчання відповідної освітньої галузі.

Загальні критерії оцінювання визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ

оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Рівень	Бал	Загальна характеристика
П О Ч А Т К О В И Й	1	Учень /учениця: - сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого / прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; - виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; - передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
	2	Учень / учениця: - відтворює незначну частину Інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; - виконує прості завдання / навчальні д ії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими; - комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.
	3	Учень / учениця: - відтворює частину Інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; - виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі. - висловлює свої думки простими фразами/ реченнями; просить надати зворотний зв'язок щодо ступені розуміння та сприйняття запропонованого.
	4	Учень **/ учениця:**

СЕРЕДНІЙ		- відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття/терміни/навчальні дії; - виконує завдання, дії за зразком під керівництвом учитель; виконує обов'язки, розподілені в групі; - використовує прості фрази / речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.
	5	Учень /учениця: - застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/ прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні навчальні дії; - виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; - підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
	б	Учень / учениць: - застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань І вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття / явища/ навчальні дії, наводить прості приклади; - виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов' я зків та своєї ролі; - спілкується у межах запропонованої теми, використовує зрозумілі фрази / рішення.
ДОСТАТНІЙ	7	Учень / учениця: - знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки; - виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання. - долучається до спілкування в межах запропонованої теми та визначає завдання через поставленні запитання.
	8	Учень / учениць: - аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників;

		- виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; - запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.
	9	Учень /учениця: - аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих спосіб для її унаочнення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; - виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв’язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи 'типові та нетипові завдання; - ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми
ВИСОКИЙ	10	Учень / учениця: - виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об’єктами, фактами, явищами; - застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі; - розвиває ідеї/думки учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.
	11	Учень / учениця: - узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; - застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; - узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань
	12	Учень / учениця: - оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлено інформацію в різних ситуаціях; - застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань; - виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.

Оцінювання може здійснюватися як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове).

Під час організації оцінювання результатів навчання здобувачів освіти рекомендовано педагогічним працівникам:

- визначати форми поточного і підсумкового оцінювання під час планування освітнього процесу на семестр;
- формулювати об'єктивні та зрозумілі для учнів навчальні цілі; основою для формулювання таких навчальних цілей с обов'язкові і очікувані результати навчання, визначені Державним стандартом / відповідними модельними навчальними програмами;
- ознайомлювати учнів із критеріями та засобами оцінювання, за якими буде встановлюватися рівень досягнення ними результатів навчання на кінець навчального семестру та року, та ознайомлення із засобами оцінювання, якими буде встановлено результати навчання;
- надавати учням зворотний зв'язок щодо їхніх результатів навчання за певний період, який мас бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним; важливо не протиставляти учнів / учениць одне одному; доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень; труднощі в навчанні варто обговорювати з учнями / ученицями індивідуально; зворотний зв'язок можна надавати в письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності, інших умов;
- створювати умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія); під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям; важливим с створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання;
- коригувати освітній процес з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета

/інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

- усного опитування (індивідуальне, групове тощо);
- спостереження;
- аналіз портфоліо;
- письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальний проєкт;

робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);

- завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);
- самооцінювання, взаємооцінювання;
- комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання. Під час оцінювання результатів

навчання важливо враховувати дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель / учителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню / учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Формувальне оцінювання — інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання.

Формувальне оцінювання результат в навчання учнів / учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимулювальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції.

Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) є важливим складником освітнього процесу, оскільки воно відображає ж процес навчання учнівства, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю / вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів / учениць до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року.

Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем / учителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня і учениці тощо). Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувачі освіти, з обов'язковими / очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель / учителька може встановлювати самостійно. Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями, з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель і учителька може запропонувати учнівству: 1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями; 2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях

оцінювання за освітніми галузями .

Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед здобувачами освіти, та коригування освітнього процесу.

У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі

оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти.

Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за І та ІІ семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за І та ІІ семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року.

Річне оцінювання також може бути скоригованим.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень.

Оцінювання результатів навчання учнів, які навчаються на індивідуальній формі здобуття освіти (сімейна (домашня) або екстернатна) здійснюється очно або, у випадку перебування за межами країни, дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку (пункт 8 розділу І Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти).

Оцінювання результатів навчання учнів 7 класу здійснюється за 12- бальною шкалою; його результати позначаються числами від 1 до 12.